

NOTA INFORMATIVĂ
proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei privind
identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite, principalele prevederi ale proiectului, evidențierea elementelor noi

La data de 22 decembrie 2017, Parlamentul a adoptat Legea nr. 308 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. Nr. 133).

În scopul elaborării cadrului normativ subordonat legii, Ministerul Justiției în comun cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a elaborat și propune spre promovare proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte. Proiectul menționat are drept scop implementarea art. 11 alin. (9) din Legea menționată supra și este elaborată în conformitate cu standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, prevederile Legii nr. 308 din 22 decembrie 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, sistemul autohton de raportare a activităților și tranzacțiilor suspecte de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 308/2017 este caracterizat de un număr foarte mare de tranzacții raportate în adresa Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. În majoritatea cazurilor, analiza financiară a acestor tranzacții nu poate justifica realitatea spălării banilor sau finanțării terorismului în conformitate cu abordarea bazată pe risc, ca rezultat al calității slabe a rapoartelor prezentate de către entitățile raportoare.

Unul dintre motive este faptul că regimul de raportare existent prevede raportarea obligatorie a tranzacțiilor în baza criteriilor stabilite în actualul Ghid privind identificarea tranzacțiilor suspecte, fără o evaluare și o analiză amplă a tranzacției, fapt ce ar scoate în evidență existența reală a caracterului de suspiciune a tranzacțiilor.

De asemenea, indicatorii existenți nu sunt întotdeauna în mod specific ajustați la diferitele tipuri de entități raportoare.

În acest context, sistemul actual de identificare a activităților și tranzacțiilor suspecte, urmează a fi ajustat la noile prevederi ale Legii nr.308 din 22.12.2018 astfel, încît să fie exclus caracterul obligatoriu al raportării tuturor tranzacțiilor suspecte, suspiciunea urmînd a fi stabilită în baza criteriilor obiective și subiective și în temeiul a cel puțin criteriilor privind tranzacțiile cu zonele de risc sporit sau necooperante, lipsa sensului economic al tranzacțiilor, lipsa încrederii în persoanele care participă la tranzacție sau activitate, îndoială în ceea ce privește corectitudinea, legalitatea faptelor acestora, modul neobișnuit în care se efectuează tranzacția sau activitatea, riscurilor identificate în baza evaluării efectuate în domeniul propriu de activitate.

Abordarea respectivă corespunde celor mai bune practici și standarde internaționale și urmează a fi transpusă în proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte

(în continuare - Metodologia).

Proiectul Hotărîrii Guvernului prevede aprobarea Metodologiei privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte care este structurată în trei capitole.

Astfel, capitolul I al proiectului stabilește dispoziții generale cu privire la obiectul de reglementare al Metodologiei.

Capitolul II conține norme ce reglementează detaliat conceptul abordării bazate pe risc. Conform proiectului la elaborarea riscurilor entitățile raportoare trebuie să țină cont de minimum:

- riscul geografic – la stabilirea riscurilor asociate jurisdicțiilor și zonelor geografice entitățile raportoare vor ține cont de:

- riscul de client – persoane reprezentate prin împuterniciți, persoane expuse politic, persoane ce efectuează tranzacții aparent lipsite de sens economic.

- riscul de produs – expunerea unui produs economico-financiar riscului de spălarea de bani sau de finanțare a terorismului.

- riscul de tranzacții – sensibilitatea unor operațiuni determinate de factori interni sau externi sau operațiuni pentru care se folosește cu preponderență numerarul, operațiuni repetate cu sume sub limita de raportare.

Totodată, riscurile prevăzute în proiect nu poartă caracter limitativ, entitatea raportoare urmează să evalueze riscurile bazându-se pe experiența proprie privind diferiți indicatori cu privire la clienți și probabilitatea de apariție a acestor riscuri.

Capitolul III al proiectului stabilește anumite reguli potrivit cărora entitatea raportoare urmează să califice anumite activități drept activități și tranzacții suspecte.

De asemenea, Metodologia va servi drept temei pentru elaborarea, aprobarea și ajustarea de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (în continuare - Serviciu) a:

- Ghidul privind identificarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor;

- Ghidul privind procedura cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte;

- Ghidul privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte de finanțare a terorismului.

Indicatorii și criteriile ce vor fi prevăzute în ghiduri poartă un caracter de recomandare și urmează a fi utilizați în calitate de model-tip în scopul de a asista entitățile raportoare la determinarea caracterului suspect al tranzacției și necesitatea raportării către Serviciu.

Astfel, promovarea și ulterioara implementare a proiectului menționat va contribui substanțial la eficientizarea sistemului de raportare a tranzacțiilor suspecte prin stabilirea elementului de suspiciune.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate
Proiectul se încorporează perfect în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte legislative sau normative.
Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „proiecte de acte normative remise spre coordonare”)

Secretar de stat

Nicolae EȘANU